

Jaarprogramma groep 6

Even voorstellen

Wij zijn Caroline van den Berg en Lejanne de Pater. Juf Caroline werkt op maandag, dinsdag en woensdag in groep 6 en juf Lejanne op donderdag en vrijdag. Op woensdag geeft juf Lejanne R.T. aan onder andere kinderen van groep 6. Op donderdag krijgen de kinderen bewegingsonderwijs van meester Leon.

Tot de kerstvakantie zal meester Brendon Branderhorst juf Lejanne op donderdag en vrijdag vervangen in de groep. Dan is juf Lejanne nog met ouderschapsverof.

Voor vragen, opmerkingen en dergelijke kunt u ons altijd benaderen.

(Liefst na school) We maken graag met u een afspraak!

Met elkaar hopen wij er een leuk schooljaar van te maken.

Nederlands- taal

We hanteren de methode Taal actief.

Kenmerken van deze methode:

Geïntegreerde leerlijnen

Taal actief bestaat uit de onderdelen taal, spelling en woordenschat extra. Deze leerlijnen zijn volledig op elkaar afgestemd. Elk thema begint met een ankerverhaal, geschreven door een bekende kinderboekenauteur. De ankerverhalen zijn het vertrekpunt voor alle lessen. Daarin komen al enkele taaldoelen en spellingdoelen aan bod. De woordenschatwoorden uit de ankerverhalen komen in de lessen terug.

Weet wat je leert

Kinderen leren beter als ze weten wat en waarom ze iets leren. We beginnen elke les met het instapkaartje. Hierop staat wat de kinderen die les gaan leren. Elke les eindigen we met het uitstapkaartje als reflectiemoment.

Standaard differentiëren op 3 niveaus

Met Taal actief werken alle kinderen vanaf dag één op hun eigen niveau. Alle lesdoelen zijn op 3 niveaus uitgewerkt. De kinderen starten met een beginopdracht. De score bepaalt op welk niveau elk kind aan de slag gaat. Voor taalbegaafde kinderen heeft Taal actief een plusboek met uitdagende opdrachten.

Veel herhalen en oefenen

Taal actief laat de kinderen veel oefenen, ook voor de toets. Elke vrijdag is er een toepassingsles voor taal, waarin de doelen worden herhaald en toegepast. Bij spelling geven we aan het eind van elke instructieles een oefendictie, waarin ook opfriscategorieën zijn opgenomen. Verder zijn er diverse extra oefenbladen voor taal en spelling.

Taal actief taal: veel aandacht voor woordenschat

Met de methode Taal actief taal sluiten we volledig aan bij de kerndoelen Nederlands en het referentiekader taal. Tijdens aparte lessen worden de volgende taaldomeinen behandeld: taal verkennen, woordenschat, spreken & luisteren, schrijven. Taal actief besteedt veel aandacht aan woordenschat.

Taal actief woordenschat extra: voor kinderen met beperkte woordenschat

Voor kinderen met een beperkte woordenschat heeft Taal actief het programma woordenschat extra. In dit programma worden eenvoudige woorden aangeboden die niet in het basispakket van Taal actief voorkomen.

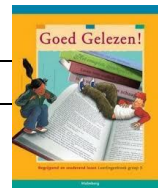
Nederlands- spelling

Taal actief spelling: een nieuwe categorie per week en herhaling

In Taal actief spelling behandelen we twee domeinen: spelling (de onveranderlijke woorden) en werkwoordspelling (vanaf gr. 6) Taal actief spelling heeft 38 spellingcategorieën. In elke basisweek bieden we met Taal actief één nieuwe spellingcategorie aan. Daarnaast worden elke week twee eerder aangeboden categorieën 'opgefrist'.

Nederlands- lezen

De volgende leesvormen komen aan de orde:

- Technisch lezen.

We gebruiken de methode: **“Flits”**. Deze methode kent vier blokken van 8 weken. Per week zijn er 3 lezen in gepland. De eerste les gaat over goed en vlot lezen. De kinderen oefenen dan de leesmoelijkheden op woordniveau. Dit zijn de woorddoelen die bij AVI terugkomen. De tweede les bevordert het vloeiend en lekker lezen. Tijdens de derde les staat het samen lezen centraal. Ook is er aandacht voor leesbevordering en voorbereidende literatuureducatie.

- Begrijpend lezen.

We gebruiken de methode: **“Goed gelezen”**. In deze methode leren de kinderen begrijpend en studerend lezen. Onder begrijpend lezen wordt verstaan: het achterhalen van de betekenis of de bedoeling van een tekst. Bij Studerend lezen ligt de nadruk op het verwerken van informatie om deze te onthouden. Het mondeling en schriftelijk reproduceren van de informatie is de volgende stap.

Binnen de lessen werken de kinderen met een stappenplan. Dit stappenplan maakt de kinderen vertrouwd met leesstrategieën. Leesstrategieën gebruik je voor, tijdens en na het lezen. Het is een hulpmiddel om een tekst beter te begrijpen.

(bv. jezelf vragen stellen over de tekst of voorkennis activeren)

Per week wordt één instructieles gegeven en één verwerkingsles. De instructieles is een interactieve les waarin kinderen van de leerkracht en elkaar leren.

In de verwerkingsles gaan de kinderen zelfstandig aan het werk met losse kaarten. Deze kaarten bevatten verschillende niveaus.

Na vier weken volgt een tussenweek waarin wordt getoetst. Er is daarna gelegenheid voor extra instructie. Tevens is er ruimte voor andere leesvormen.

- Vrij lezen

Ook is het fijn dat kinderen plezier hebben in het lezen. Begrijpend en studerend lezen is een inspannende manier van lezen, vrij lezen is ontspannend.

De kinderen lezen regelmatig in het boek van hun keuze.

De kinderen houden dit jaar allemaal een boekpresentatie over een boek wat ze op school of thuis gelezen hebben.

Engels

De kinderen krijgen in groep 6 Engels via de methode Groove.me.

Groove.me oefent de kinderen in luisteren, lezen, schrijven en spreken.

Daarnaast geeft Groove.me aandacht aan de Engelse woordenschat en grammatica. Met de zelfstandige opdrachten biedt Groove.me elke leerling de ruimte om op zijn eigen niveau en tempo deze vaardigheden onder de knie te krijgen.

De muziek die in Groove.me wordt gebruikt, is “echte” muziek: populaire liedjes die kinderen kennen van internet, radio en televisie. De inhoud van de liedjes zijn aanknopingspunten om de verschillende vaardigheden aan bod te laten komen. In Groove.me komt “echt” Engels aan bod zoals kinderen dat horen of zien op tv en internet. Dat betekent dat verschillende accenten worden afgewisseld en dat zowel Amerikaans- Engels als Brits- Engels in de methode voorkomt. Alles wat de kinderen horen vanuit de methode is Engels- Engels: Engels gebaseerd op de Britse grammatica en uitspraak zonder overdreven Brits accent.

Per jaar worden 15 liedjes over 30 lessen aangeboden. Bij elk liedje hoort een kennistoets waarin woorden en grammatica aan bod komen. Na elke 5 liedjes wordt er vaardigheidstoets afgenomen waarin ook de onderdelen spreken, lezen en luisteren worden getoetst.

Rekenen en wiskunde

We werken met de methode “alles telt”.

In groep 6 komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Getalrelaties en getalbegrip
- Basisvaardigheden optellen en aftrekken
- Basisvaardigheden vermenigvuldigen
- Basisvaardigheden delen
- Cijferend optellen
- Cijferend aftrekken
- Cijferend vermenigvuldigen
- Breuken

- Kommagetallen
- Verhoudingen
- Lengte en omtrek
- Oppervlakte
- Inhoud / volume
- Gewicht
- Meetkunde
- Geld
- Tijd
- Tabellen en grafieken

De methode kenmerkt zich door heldere mogelijkheden om te differentiëren. De kinderen krijgen als geheel instructie en kunnen dan op eigen niveau de verwerking maken. Er is veel aandacht voor oefenen, memoriseren en automatiseren.

Op de site van Alles telt (www.allestelt.nl) staan ook wat tips voor ouders. Zie hieronder

Tips voor ouders van kinderen van 6 tot 10 jaar*

Kinderen in groep 3, 4 en 5 zijn op school veel met de getallenrij bezig. U kunt dit ondersteunen met allerlei (gezelschaps-)spelletjes:

- Ganzenbord
- Bingo
- Monopoly junior
- Sjoelen (punten tellen!)

Wanneer kinderen gerichte ondersteuning nodig hebben, is educatieve software een mogelijkheid. Verschillende educatieve uitgeverijen geven software uit die geschikt is voor thuisgebruik. Ook op het rekenweb (www.rekenweb.nl) zijn spelletjes beschikbaar om bepaalde rekenvaardigheden te oefenen.

Tips voor ouders van kinderen van 8 tot 12 jaar*

Met kinderen die wat ouder zijn, is het vaak goed mogelijk gesprekken te voeren over wiskundige onderwerpen. Het gaat hier niet zozeer om het berekenen van het goede antwoord, maar meer om het wekken van nieuwsgierigheid. Zaken uit het dagelijkse leven, onderwerpen die op het Jeugdjournaal aan de orde komen en nieuws uit de krant kunnen aanleiding zijn voor wiskundige gesprekjes. Denk aan de miljarden van Prinsjesdag (hoeveel nullen heeft een miljard?), het rentepercentage op de spaarrekening, wereldtijden, hectometerpaaltjes, treintijdentabellen en prijzen vergelijken in de supermarkt.

Schrijven

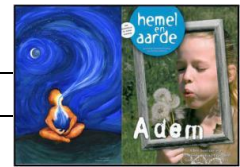
We werken met de methode 'Handschrift'.

Deze methode gaat ervan uit dat schrijfonderwijs gericht moet zijn op de communicatieve functie van het schrift.

Daarom wordt in de methode actief aandacht besteed aan de leesbaarheid, schrijfsnelheid en toepassing van het handschrift in functionele situaties. Ook wordt aandacht besteed aan de juiste schrijfhouding. We schrijven met een vulpen.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- levensbeschouwing

We werken met de methode “Hemel en aarde” voor godsdienst en levensbeschouwing. Vijf keer per jaar is er een nieuw project (waaronder Kerstmis en Pasen) waarin de volgende vaardigheden centraal staan:

- Verwondering, zodat je je kunt laten verrassen door de gewone dingen van het leven.
- Verbondenheid met God, de mensen en de dingen om je heen.
- Vertrouwen, zodat je kunt leven met open hart en open ogen.
- Verbeelding, zodat je de religieuze taal, beelden en symbolen kunt verstaan.
- Ordenen, waardoor je zelfstandig kunt nadenken over dat wat er in de wereld gebeurt.
- Communicatie, zodat je met anderen kunt delen wat je in het leven ontdekt.
- Omgaan met traditie, zodat je je eigen religiositeit herkent in bestaande godsdiensten.

De onderwerpen zijn steeds verschillend. Gebruiken, verhalen en symbolen uit allerlei godsdiensten komen aan de orde.

Daarnaast maken we gebruik van een speciaal project in de Vastentijd.

De behandelde thema's krijgen een afronding in de speciale gezinsvieringen van de parochie. U vindt de data daarvan in onze infokranten en in het parochieblad.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- PAD-leerplan

(Programma Alternatieve Denkstrategieën)
(Voor de kinderen: Proberen Anders te Denken)

We werken met het PAD-leerplan met als doel de sociale vaardigheden en sociaal inzicht van de kinderen te vergroten en onderwijskundige en sociale processen in de groep beter te laten verlopen. Het leerplan richt zich o.a. op de volgende concrete doelen:

- Toenemende zelfcontrole: je bezinnen voordat je handelt.
- Gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen versterken en vaardig worden in het geven en ontvangen van complimenten.
- Toenemend begrip en gebruik van woorden die betrekking hebben op gevoelens.
- De relatie zien tussen oorzaken en gevolgen zodat dit leidt tot beter verantwoordelijkheidsgevoel.
- Beter beseffen en begrijpen hoe je gedrag anderen beïnvloedt.
- Kennis nemen en hanteren van stappen die je moet nemen bij het oplossen van sociale problemen: rustig nadenken, probleem en gevoelens vaststellen. Verschillende oplossingen bedenken, gevolgen inschatten, oplossing uitproberen en opnieuw proberen als een oplossing mislukt.
- Vaardiger worden in voorkomen en/of oplossen van problemen en conflicten.

We gebruiken daarvoor een aantal hulpmiddelen zoals complimentenlijstjes.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- aardrijkskunde

De kinderen bouwen voort op wat er in groep 5 aan de orde is geweest. We gebruiken de methode GeoBas. De kinderen maken kennis met verschillende aardrijkskundige aspecten van Nederland. Deze aspecten zijn ontleend aan de vier pijlers van de aardrijkskunde: Aarde en landschappen, Landbouw, Industrie en Dienstverlening.

Aspecten die aan de orde komen, zijn:

- Het bestuur van gemeente en provincie.
- De grondsoorten van Nederland.
- De manier waarop landbouwers met de grond omgaan.
- De manier waarop Nederland zich tegen het water beschermt.
- De structuur van een stad, vergeleken met het platteland.
- Structuren en processen in de industrie.
- De verwerking van afval.
- De functie van natuurgebieden.
- De functie van Schiphol.

Geografische sleutelbegrippen (bv polder, kwelder) spelen een belangrijke rol in het verwerven van de geografisch kennis.

Naast kennis vormen kaartvaardigheden een belangrijke onderdeel van de aardrijkskunde. We denken dan aan het kunnen lezen en gebruiken van een kaart en atlas. Deze kaartvaardigheden komen in elk hoofdstuk terug. Topografie wordt waar mogelijk functioneel en geïntegreerd aangeboden. Hierbij leren de kinderen waar provincies, steden, rivieren en zeeën en buurlanden liggen. Dit laatste krijgen de kinderen regelmatig mee naar huis om te leren.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- biologie

Voor biologie maken we gebruik van het aanbod van de Werkgroep Natuur en Milieu educatie. Ook volgen we uitzendingen van de serie “buitendienst” van de schooltelevisie.

Ook worden er lessen gegeven uit de basisklapper “biologie plus”. De lessen uit deze klapper gaan over belangrijke onderwerpen als voeding en gezondheid.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- geschiedenis

Bij geschiedenis werken we met de methode: “Wijzer door de tijd”.

Net als bij aardrijkskunde omvat de methode een leerlingenboek met korte heldere stukjes tekst en een bijbehorend werkboekje, waarin de kinderen veelal zelfstandig zullen werken. Daarnaast is er veel ruimte voor vertellen en verhalen en het laten zien van materialen (evt. zelf meegenomen door de kinderen)

Er worden 6 thema's behandeld van elk 4 lessen. Die thema's spelen zich af in de periode prehistorie tot het jaar 1500.

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Prehistorie,
- De Grieken en Romeinen,

- Karel de Grote,
- De Vikingen, De Islam
- Kruistochten, Ontstaan steden
- De wereld wordt groter (China, India)

Aan het eind van elk thema maken de kinderen een toets. Vooraf (een week) krijgen de kinderen een samenvatting mee om zich voor te bereiden op de toets. Nieuw dit jaar is een extra opdrachtenblad aan het eind van elk hoofdstuk, met vragen over de betreffende periode. Ingevuld is dit een extra samenvatting en hulpmiddel tijdens het oefenen thuis.

Na de toets zijn er verdiepings- en terugbliklessen.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- verkeer

Er wordt voornamelijk gewerkt met de verkeerskrant "Op voeten en fietsen" van 3VO.

Kunstzinnige oriëntatie- muziek, dans en drama KUVVO

Muziek, dans en drama

Dit omvat onder andere het aanleren van liedjes, bewegen op muziek, muziekinstrumentjes bespelen, improviseren, toneelspel, vieringen voorbereiden. In de methode "Muziek moet je doen" komen de volgende facetten aan de orde: muzikaal geheugen, ritmische en melodische vorming, stemvorming, ritmenotatie, beweging en natuurlijk veel gezellige liedjes. Daarnaast gebruiken we "eigenwijs" om het liedrepertoire verder uit te breiden en het aanbod zo breed mogelijk te houden.

Bij dans en drama komen improvisatie, presentatie, dansvaardigheden en toneelspel om de hoek kijken. Het spreekt voor zich dat deze activiteiten een positieve uitwerking kunnen hebben op onze bovenbouwvieringen.

KUVVO

De stichting Kunstzinnige Vorming verzorgt ieder jaar kunstzinnige programma's voor het basisonderwijs. Informatie hierover vindt u regelmatig op social schools of op de website: www.deschakelwoerden.nl

Kunstzinnige oriëntatie- tekenen en handvaardigheid

Dit vormingsgebied omvat: tekenen, handvaardigheid en textiele werkvormen.

Zoveel mogelijk technieken en materialen komen aan de orde.

Eens per jaar is er een schoolproject waarbij de hele school rond een gezamenlijk thema werkt. Dit wordt met elkaar afgesloten waarbij de ouders en andere belangstellenden uitgenodigd worden om de resultaten te komen bekijken.

Bewegingsonderwijs

Elk kind wordt zoveel mogelijk op zijn eigen niveau aangesproken. Enkele onderdelen uit de bewegingsleerstof zijn: lopen, springen, klauteren, rollen,

duikelen, zwaaien, balanceren, werpen en vangen. Daarnaast ontwikkelen we de spelvaardigheid

Op dinsdag hebben de kinderen gym van juf Caroline. Dit zijn vaak de spelvormen.

Op donderdag krijgen de kinderen gym van onze vakleerkracht Leon.

Het dragen van gymkleding is verplicht. Wilt u hierop toezien?

Uiteraard doen we ook dit jaar weer mee aan de activiteiten die georganiseerd worden door de Commissie Schoolsport Woerden (lijnbal, sport- en speldag).

De gymtijden zijn:

Dinsdag van 10.50 uur tot 11.25 uur.

Donderdag van 10.35 uur tot 11.15 uur.

kiesknop

Werken aan zelfstandigheid, zelfverantwoordelijkheid en eigen keuzes maken. Kinderen moeten veel en veel is “vastgelegd”: ouders voeden hun kind op en maken keuzes voor hen. Clubs en bijv. buitenschoolse opvang hebben hun regels en hun programma. Ook op school is dat zo: kinderen moeten lezen, rekenen, schrijven enz. Maar ook het ontwikkelen van andere vaardigheden, bijv. sociale vaardigheden, het ontwikkelen van je eigen talenten, is van belang. En het tegemoet komen aan het maken van eigen keuzes past hier ook in. Er wordt nadrukkelijk een beroep gedaan op zelfstandigheid en verantwoordelijk zijn voor wat je doet en hoe je je opstelt.

Vanuit de visie van meervoudige intelligentie gaan we kinderen helpen hun talenten te ontwikkelen.

Ieder mens, iedere leerling heeft een eigen intelligentieprofiel dat bestaat uit sterkere en minder sterk ontwikkelde intelligenties.

Dat betekent dat we kinderen helpen hun voorkeur verder te ontwikkelen en uitdagingen aanbieden.

Aan de andere kant dagen we kinderen ook uit om gebieden te exploreren die nieuw zijn. We doen dan een beroep op doorzettingsvermogen en ontdekkend/onderzoekend leren.

Hoe ziet het er in de praktijk uit?

Wekelijks gaan we in de groep werken met een zogenaamd kiesknop– uur.

Het geheel is gesplitst in twee periodes waarbij aan het eind van het schooljaar de volgende intelligenties aan bod zijn gekomen: zelfknop, samenknop, woordknop, rekenknop, beweegknop, natuurknop, muzieknop en beeldknop.

In dit uur kunnen alle kinderen op hun *eigen niveau* een keuze maken uit diverse opdrachten en onderwerpen die bij hun belangstelling aansluiten en in principe zelfstandig verwerkt kunnen worden.

In dat uur zijn alle leerkrachten betrokken en begeleiden ze allemaal de kinderen binnen één van de acht intelligenties.

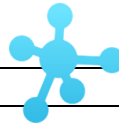
Groepsouders

Dit schooljaar zijn Anouk Weerelts (moeder van Mees) en Corina Nap (moeder van Indy) de groepsouders. Wij zijn daar heel blij mee. U hoort via hen wanneer er een

beroep wordt gedaan op extra inzet van ouders. Wij bedanken iedereen alvast voor de medewerking.

Social Schools
SAMENWERKEN AAN BETER ONDERWIJS

Social schools.

Via social schools proberen wij u regelmatig te informeren over bijzondere dingen die in de klas gebeuren.

Overige

Huiswerk

De kinderen in groep 6 krijgen één keer per week huiswerk. Een agenda is leuk maar nog niet nodig. Soms is het maakwerk, maar meestal betreft het huiswerk een toets voor topografie, aardrijkskunde of geschiedenis.

Het huiswerk wordt altijd op dinsdag opgegeven voor de volgende week dinsdag. De dinsdag is dus ook de vaste toetsdag.

Het leerwerk wordt zoveel mogelijk via de mail verstuurd.

De kinderen houden dit schooljaar een boekpresentatie, maken een verslag en houden daarover een spreekbeurt. Vooral bij het maken van het verslag is er veel ondersteuning van school. De hoofdstukken worden op school uitgewerkt waarna het thuis getypt kan worden. De andere twee onderdelen worden (na een instructie op school) verder thuis voorbereid.

We streven ernaar om de kinderen de instructie te geven waar ze behoefte aan hebben. Dat houdt in dat het ene kind wat minder en het andere kind wat meer uitleg nodig heeft. Zo kan het gebeuren dat het ene kind al eerder aan de verwerking van de leerstof kan beginnen dan de ander. Ook gebeurt die verwerking dan op het eigen niveau.

Rapport

Voor de kinderen in groep 6 verandert er iets wezenlijks. Voor sommige vakken zullen ze een cijferwaardering krijgen. (Hieronder gemarkeerd met *.)

Welke vakken komen voor groep 6 op het rapport?

Hoe je werkt: inzet, zelfstandigheid, concentratie, werktempo, werkverzorging, huiswerk en schrijven,

Taal: mondeling taalgebruik, luistervaardigheid, verhalen schrijven, spelling*, dictee*, creatief schrijven, taalvaardigheid*, ontleden*,

Engels

Lezen: voordrachtslezen, beheerst AVI-niveau (2^e rapport), begrijpend en studerend lezen*,

Rekenen: basisvaardigheden*, voortgezet rekenen*, cijferen*, meten*, tijd en geld*,

Wereldoriëntatie: aardrijkskunde*, topografie*, geschiedenis*, werkstuk,

Expressie: muziek, handvaardigheid, tekenen,

Gym: bewegingsvormen, spel, sportief gedrag.

De resultaten van de CITO toetsen worden ook vermeld op de rapporten. Dit gebeurt met Romeinse cijfers die een indicatie geven over het niveau van uw kind. De I is dan het hoogste niveau en de V het laagste.

Hulpen

De kinderen leren om met elkaar zorg te hebben voor de omgeving waarin ze werken. Dat betekent dat er taakjes zijn die soms per periode maar meestal per week gedaan worden, zoals na schooltijd even vegen. Wanneer zij op een bepaalde dag of een andere keer niet kunnen, regelen zij zelf met iemand anders uit de klas vervanging.

Fietsen

In de loop van groep 6 gaan we steeds meer op de fiets naar een activiteit buiten de school in Woerden. Via de groepsouder wordt er dan een beroep gedaan op de ouders voor begeleiding. Wanneer uw kind op de fiets naar school moet komen vanwege zo'n activiteit, krijgt u dit te lezen via de mail en/ of via social schools.

Tot slot

Tot slot wensen wij uw kinderen (en daarmee u ook) een fijn schooljaar!

Caroline van den Berg
Brendon Branderhorst/ Lejanne de Pater